

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 4C/76/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812202943
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 01. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Kozenko
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2013:8812202943.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Jánom Kozenkom v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s., Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270 zast. Mgr. Martinom Katriakom, advokátom so sídlom Dr. Vladimíra Clementisa 10, 821 02 Bratislava, proti žalovanej: X. O., rod. J., nar. XX.XX. XXXX, bytom W. J. XXX/XX, XXX XX B. K. I. za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám. Legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42176778, zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník o zaplatenie 148,65 eur s prísl. takto

rozhodol:

Súd zaväzuje žalovanú uhradiť žalobcovi sumu 78,65 eur s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne z uvedenej sumy od 15.10.2010 až do dňa zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd žalobu žalobcu čo do zvyšku z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Žalobca sa podaným návrhom domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 148,65 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% uvedenej sumy od 15.10.2010 až do dňa zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy č. A4797768 zo dňa 17.12.2009 vypožičal odporkyni SIM kartu, ktorá mu umožňovala využívať telekomunikačné služby žalobcu. Tým, že žalovaná riadne a včas nezaplatila cenu poskytnutých služieb vyfakturovaných za obdobie 22.05.2010- 22.07.2010, porušila zmluvné povinnosti a je povinná v zmysle Dodatku k zmluve, zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu 70,00 eur. Žalobca pokusom o pokonávku zo dňa 30.9.2010, oznámil žalovanej sumu neuhradených faktúr za mesiace máj- júl a výšku zmluvnej pokuty a vyzval ju na ich úhradu v dodatočnej lehote. Žalovaná na pokus o pokonávku z dňa 30.09.2010 nereagovala žiadnou úhradou pohľadávky. Keďže žalovaná porušila svoje základné zmluvné povinnosti, a to tým, že neuhradila žalobcovi riadne a včas faktúry za poskytnuté služby za zúčtovacie obdobie od 22.05.2010 - 22.07.2010 vo výške 78,65 eur, z uvedeného dôvodu vznikol žalobcovi voči žalovanej nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 70,00 eur, t.j. celkovú sumu 148,65 eur.

Žalovaná so žalobou žalobcu súhlasila.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a s jej prílohami - Zmluvou o pripojení č. A4797768 a Dodatkom k zmluve o pripojení zo dňa 17.12.2009, Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s., faktúrami č. 8537702871, č. 8538213789, č. 1007682992, č.

8538724767, písomným podaním žalobcu zo dňa 7.01.2013, písomným podaním vedľajšieho účastníka na strane žalovanej zo dňa 27.7.2012, písomným podaním žalovanej zo dňa 8.1.2013 a zistil nasledujúci skutkový stav:

V písomnom podaní žalobcu zo dňa 7.1.2013 tento uviedol, že žalobca uzatvoril so žalovanou dňa 17.12.2009 zmluvu o pripojení, na základe ktorej žalobca poskytoval žalovanej telekomunikačné služby a dodatok k zmluve o pripojení, na základe ktorého žalobca poskytol žalovanej zľavu 25 % z mesačného poplatku za zvolený účastnícky program. Uzavretím dodatku sa žalovaná zaviazala, že zotrvá v zmluvnom vzťahu so žalobcom ako aktívny užívateľ služieb po dohodnutú dobu viazanosti, a že bude riadne a včas uhrádzať ceny za poskytnuté telekomunikačné služby. Pre prípad porušenia zmluvných povinností v dobe viazanosti bola v dodatku medzi zmluvnými stranami dohodnutá zmluvná pokuta. Žalovaná porušila svoje základné zmluvné povinnosti a tým, že neuhradila žalobcovi riadne a včas faktúry za poskytnuté služby za zúčtovacie obdobie od 22.5. do 22.7.2010 vo výške 78,65 eur, z uvedeného dôvodu vznikol žalobcovi voči žalovanej nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty v dohodnutej výške. Výšku uplatnenej zmluvnej pokuty 70 eur považuje žalobca za primeranú. Výška nezaplatených faktúr za poskytnuté služby je vyššia ako požadovaná zmluvná pokuta. Pri uzavretí dodatku žalobca poskytol žalovanej cenové zvýhodnenie vo výške 25 % oproti cene uvedenej v platnom cenníku služieb. Vzhľadom na výšku zmluvnej pokuty ako aj charakter poskytnutej výhody a možnosti uplatnenia si sankcií pre prípad porušenia zmluvy nie je možné zmluvnú pokutu dohodnutú medzi účastníkmi považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Dohodnutá zmluvná pokuta mala žalovanú viesť k riadnemu plneniu zmluvných povinností, mala zabezpečovací a sankčný charakter.

Žalovaná sa k návrhu vyjadrila v rámci písomného ospravedlnenia neúčasti na pojednávaní, kde uznala nielen svoj dlh voči žalobcovi, ale vyjadrila aj svoju ochotu splácať tento dlh, no momentálna situácia jej to nedovoľuje, nakoľko je živiteľkou rodiny a stará sa o tri maloleté deti.

Vedľajší účastník na strane žalovanej vo svojom písomnom podaní zo dňa 27.7.2012 uviedol, že v hore označenej právnej veci do konania vstúpili ako vedľajší účastník strane žalovaného, len čo sa týka zmluvnej pokuty vo výške 70 eur. Čo sa týka zmluvnej pokuty 70 eur, ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku a teda o podmienku neplatnú. Zároveň poukázal na rozhodnutia súdov, ktorými bola otázka neprijateľnosti a neplatnosti zmluvnej pokuty žalobcu judikovaná. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov konania.

Z pokusu o pokonávku žalobcu adresovaného zo dňa 30.09.2010 vyplýva, že žalobca upozornil žalovanú, že voči nej eviduje splatnú pohľadávku, ktorá vznikla neuhradením riadne vyúčtovanej ceny za poskytnuté elektronické komunikačné služby. Pohľadávka vznikla neuhradením faktúr za zúčtovacie obdobia máj 2010 až júl 2010, kde táto celková pohľadávka za poskytnuté elektronické telekomunikačné služby predstavuje 78,65 eur. Zároveň ju upozornil, že vzhľadom porušenia zmluvných povinností je povinná zaplatiť zmluvnú pokutu v celkovej výške 70,00 eur. Odporkyňa túto výzvu neprevzala.

Za neuhradené služby žalobca vyfakturoval žalovanej faktúry, a to faktúru č. 8537702871 zo dňa 19.05.2010 na sumu 30,83 eur s dátumom splatnosti do 05.06.2010; faktúru č. 8538213789 zo dňa 19.06.2010 na sumu 35,84 eur s dátumom splatnosti do 06.07.2010; faktúru č. 1007682992 zo dňa 19.07.2010 na sumu 1,33 eur s dátumom splatnosti do 05.08.2010 (upomienka); faktúru č. 8538724767 zo dňa 19.07.2010 na sumu 10,65 eur s dátumom splatnosti do 05.08.2010.

Zo zmluvy o pripojení č. A4797768 zo dňa 17.12.2009 uzavretej medzi účastníkmi konania vyplýva, že žalobca poskytol žalovanej ako užívateľovi - fyzickej osobe - nepodnikateľovi SIM kartu. Predmetom zmluvy bol účastnícky program Deň.

Z bodu 1.1 dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 17.12.2009 je zrejmé, že predmetom dodatku bola dohoda strán v rámci ponukovej akcie podniku na poskytnutí benefitu „Zľava“. Účastníkovi, a to za podmienok stanovených nižšie v tomto Dodatku (ďalej tiež "Benefit" alebo "benefit"). Účastník má nárok na poskytnutie len jedného z benefitov, ktorých podmienky sú stanovené v tomto Dodatku. Podľa bodu 1.2 dodatku ak je v bode 1.1 tohto článku Dodatku uvedené slovo "Zľava" alebo "zľava", účastník má nárok na poskytnutie benefitu "Zľava z mesačného poplatku za účastnícky program Volania svojim a Volania do všetkých sietí" v súvislosti so SIM kartou, a to podľa podmienok v tomto bode a ďalších ustanovení tohto Dodatku. Podľa bodu 1.2 písm. b) dodatku podnik sa zaväzuje účastníkovi poskytovať

počas celej doby viazanosti dodatku tak, ako je táto definovaná nižšie (ďalej pre účely tohto bodu len "rozhodná doba") zľavu vo výške 25% z ceny mesačného poplatku za účastnícky program Volania svojim a Volania do všetkých sietí stanovenej v platnom Cenníku služieb. V bode 2.1 písm a) dodatku sa účastník zaviazal nepretržite po dobu 15 mesiacov od nadobudnutia platnosti dodatku zotrvať v zmluvnom vzťahu s podnikom podľa zmluvy v znení dodatku ako účastník služieb poskytovaných mu podnikom prostredníctvom SIM karty, po celú túto dobu bude bez prerušenia tieto služby využívať, a to v súlade s jeho záväzkami, ani neuskutoční žiaden taký úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti zmluvy a/alebo dodatku pred uplynutím doby viazanosti (bez ohľadu na skutočné právne následky uvedeného úkonu).

Podľa čl. III bod 3.8 dodatku k zmluve o pripojení tento dodatok sa stáva neoddeliteľnou súčasťou zmluvy.

Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o pripojení boli aj Všeobecné podmienky poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s., cenník služieb a informácie o poskytovaných službách.

Zo Všeobecných podmienok, a to z článku 17 bodu 17.5 vyplýva, že zmluva a Všeobecné podmienky, ako aj právne vzťahy medzi Účastníkom a spoločnosťou Orange Slovensko, teda účastníkmi tohto konania, ktoré nie sú v Zmluve a Všeobecných podmienkach výslovne upravené, sa riadia ustanoveniami zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov a ak tieto nie sú upravené, tak sa riadia ustanoveniami ostatných platných právnych predpisov.

Podľa bodu 4.4 písm. a) článku 4 Všeobecných podmienok poskytovania verejnej elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti Orange Slovensko a.s. (ďalej len „Všeobecné podmienky“) spoločnosť Orange Slovensko je oprávnená odstúpiť od zmluvy, ak účastník nezaplatil splatnú cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni jej splatnosti.

V zmysle bodu 4.10 článku 4 Všeobecných podmienok ukončením platnosti zmluvy nezaniká povinnosť účastníka uhradiť cenu poskytnutých služieb, ako aj uhradiť všetky iné peňažné záväzky voči spoločnosti Orange Slovensko a súčasne vysporiadať všetky svoje ostatné záväzky voči spoločnosti Orange Slovensko. Spoločnosť Orange Slovensko pri zániku zmluvy zašle účastníkovi konečné vyúčtovanie, ktoré je účastník povinný uhradiť.

Podľa bodu 6.2 článku 6 Všeobecných podmienok okrem povinností upravených v týchto všeobecných podmienkach je účastník povinný používať službu iba v súlade s príslušnou zmluvou alebo jej dodatkom, zákonom a Všeobecnými podmienkami, platiť cenu za poskytnuté služby podľa zmluvy a podľa cenníka, ako aj cenu za iné služby až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní v súlade s ustanovením článku 11 bod 11.8 týchto Všeobecných podmienok.

Ako vyplýva z čl. II bodu 2.2 dodatku k zmluve o pripojení uzavretom medzi žalobcom a žalovanou v prípade porušenia niektorej z povinností účastníka uvedenej v bode 2.1 (najmä ale nielen nezaplatenie splatnej ceny za služby, nedodržanie záväzku mať nepretržite aktivovaný niektorý z uvedených účastníckych programov, nezotrvanie v zmluvnom vzťahu, žiadosť o ukončenie zmluvného vzťahu, atď.) je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu vo výške 70,00 eur, pokiaľ nie je nižšie výslovne uvedené inak. Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne podniku samotným porušením povinnosti účastníka, a to v okamihu porušenia povinnosti účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany podniku. Zmluvnú pokutu podľa tohto článku bude povinný účastník zaplatiť podniku bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu ešte zostávala do uplynutia doby viazanosti.

V zmysle bodu 11.14 článku 11 Všeobecných podmienok spoločnosť Orange Slovensko má nárok na úrok z omeškania vo výške 0,05 % z dlžnej ceny účastníkovi poskytnutej alebo účastníkom požadovanej služby za každý deň omeškania až do jej zaplatenia, ak je účastníkom právnická osoba alebo fyzická osoba oprávnená na podnikanie, inak v zákonom stanovenej výške.

Z ustanovení § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od

dĺžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom § 3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 43 ods. 1 zákona NR SR č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Ako vyplýva z § 43 ods. 5 písm. b) zákona NR SR č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

V zmysle § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Z § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka vyplýva, že neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 153 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná.

Predmetný právny vzťah súd posudzoval ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o zmluvu, ktorú uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj Všeobecných podmienok bol daný žalobcom bez možnosti žalovanej privodiť akúkoľvek zmenu.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobca uzavrel so žalovanou zmluvu o pripojení a dodatok k zmluve o pripojení, na základe čoho boli žalovanej poskytované dohodnuté služby, no táto, sumy za tieto služby, tak ako jej boli vyčíslené v jednotlivých faktúrach neuhradila. Na základe vyššie uvedeného má súd za to, že nárok žalobcu na zaplatenie ceny za poskytnuté služby v sume 78,65 eur je opodstatnený.

Žalovaná sa s plnením svojho peňažného záväzku dňom nasledujúcim po dni, ktorú jej žalobca v pokuse o pokonávku na plnenie poskytol, dostala do omeškania, preto ju súd zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania vo výške 9% uvedenej sumy od 15.10.2010 až do dňa zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V zmysle Dodatku k zmluve o pripojení a Všeobecných podmienok žalobcu bola medzi účastníkmi konania pre prípad porušenia zmluvných dojednaní dohodnutá zmluvná pokuta (zmluvná podmienka) a súd mal za to, že takto dohodnutá zmluvná pokuta je v rozpore s ust. § 3 ods. 1 a § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka.

V danej právnej veci bola medzi žalobcom a žalovanou uzatvorená spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmlúvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. Ustanovenie § 53 ods. 1, veta druhá predstavuje cestu na širšiu súdnu ochranu spotrebiteľa aj vo vzťahu k esenciálnym zložkám zmluvy.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmlúvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

Súd nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty. Pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoje v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmlúvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmlúvách, ďalej len „smernica“). Smernica zároveň v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov. Miesto v Smernici má aj „neprimeraná kompenzácia za porušenie záväzku spotrebiteľa“ a s účinnosťou od 1. januára 2008 bola neprimeraná sankcia explicitne zapracovaná medzi neprijateľné podmienky aj do Občianskeho zákonníka.

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Čo sa týka nároku žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty, žalobca právo na zmluvnú pokutu odvíja od zmluvy o pripojení a dodatku k nej, ktoré ako typové zmluvy sú uzatvárané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy, a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje, a preto sa nejedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie. Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovanou ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách a žalobca menil len výšku zmluvnej pokuty.

Súd pri svojom rozhodovaní prihliadal aj k ostatným zmluvným podmienkam, k povahe služby, k okolnostiam zmluvy. Za relevantnú treba považovať aj tú skutočnosť, že zmluvná pokuta má zohľadňovať zľavu 25% z mesačného poplatku za zvolený účastnícky program a v prípade predčasného ukončenia garantovať návratnosť prostriedkov investovaných do cenového zvýhodnenia oproti bežnej cene podľa cenníka služieb. Zmluvná pokuta má však aj iný a to nežiaduci rozmer. Zmluvná pokuta neprimerane ušetrí spotrebiteľa.

V danej právnej veci si žalobca uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty na ktorú mu v zmysle zmluvných podmienok vznikol nárok, nakoľko žalovaná riadne a včas nezaplatila cenu poskytnutých služieb. Zmluvná pokuta dojednaná v dodatku k zmluve o pripojení ju zaväzovala k jej zaplateniu v prípade porušenia zmluvy počas celej doby viazanosti, teda 15 mesiacov, a to aj v prípade, ak si účastník zmluvy plnil svoju povinnosť odoberať služby poskytované žalobcom, riadne platil ich úhradu až do doby krátko pred uplynutím doby viazanosti, pričom aj v prípade nezaplatenia poslednej úhrady mal povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu stále v plnej výške. V tomto smere žalobca nerozlišoval medzi prípadmi, kedy spotrebiteľ ukončí zmluvu jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti, alebo keď sa tak stane na začiatku doby viazanosti. V oboch týchto prípadoch je spotrebiteľ viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty, čo je potrebné považovať za neprijateľné.

Súd je toho názoru, že v spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy a to spotrebiteľ. Už toto na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného z účastníkov zmluvy. Uvedené súd konštatuje preto, že žalobca ako dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinnosti na jeho strane. Táto skutočnosť spôsobuje neprijateľnosť a v ďalšom aj neplatnosť zmluvnej podmienky, pretože nie je možné akceptovať stav, v rámci ktorého jedna zo zmluvných strán zneužíva svoje postavenie tak, že diktuje spotrebiteľovi zmluvné podmienky, ktoré spotrebiteľ buď bezvýhradne prijme alebo s ním dodávateľ zmluvu neuzavrie. Spotrebiteľ má objektívne iba nejasnú predstavu o obsahu zmluvných podmienok a to nielen vzhľadom na drobné písmo, akými sú všeobecné zmluvné podmienky, ale i zmluva o pripojení, vrátane jej dodatku napísané, ale tiež pre komplikovanú slovnú formuláciu a množstvo zmluvných dojednaní, ktorých obsah spotrebiteľ nie je schopný v krátkom čase pochopiť, zvážiť a následne sa rozhodnúť.

Významné je pritom posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu, obsah zmluvy v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednania by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následné správanie účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemalo mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimeranou sankciou za nesplnenie povinnosti.

Pokiaľ ide o poskytnutie zľavy 25% z mesačného poplatku za zvolený účastnícky program, pre uvedené sa dobrovoľne rozhodol samotný žalobca, ktorý diktoval podmienky v danom právnom vzťahu ako

silnejšia strana. Pre poskytnutie benefitu sa žalobca rozhodol v rámci svojej obchodnej politiky, pričom všetky zvýhodnenia a benefity boli žalobcom poskytované dobrovoľne najmä za účelom prilákania zákazníka a je nepochybné, že práve toto bolo účelom jeho marketingovej a obchodnej stratégie.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade so zákonnými ustanoveniami súd dospel k záveru, že dojednaná zmluvná pokuta je neprimeraná, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa, teda je neprijateľná a preto neplatná.

Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/2011-19).

S ohľadom na vyššie uvedené súd vyhodnotil zmluvnú pokutu ako neprijateľnú zmluvnú podmienku a preto absolútne neplatnú s poukazom na § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka a neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Ide totiž o neprimeranú sankciu, ktorú znáša spotrebiteľ. Súd preto žalobu žalobcu v časti nároku na zaplatenie pokuty vo výške 70 eur spolu s jej príslušenstvom zamietol.

Súd poukazuje, že takéto stanovisko v obdobných prípadoch zaujal aj Krajský súd v Prešove a to vo veciach vedených pod sp. zn. 2Co/137/2010 a 18Co/136/2010, kde v závere rozhodnutia vyslovil, že takto dojednaná zmluvná pokuta ako zmluvná podmienka je neprijateľná.

V danom prípade pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého ak má účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Z uplatnenej sumy 148,65 eur s príslušenstvom žalobcovi bolo priznaných 78,65 eur spolu s príslušenstvom. Žalobcov úspech tak predstavoval 52,91 % a neúspech 47,09 %.

Vzhľadom na skutočnosť že žalobca ako aj žalovaná mali vo veci čiastočný úspech, a to približne rovnaký a zároveň vedľajší účastník vystupoval v konaní na podporu žalovanej a má nárok na náhradu trov v rovnakom rozsahu ako žalovaná, súd vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Z právnej úpravy vedľajšieho účasti v konaní podľa § 93 a nasl. O.s.p. nevyplýva, aby mohol vedľajší účastník vstúpiť do konania na podporu účastníka iba v časti určitého nároku, preto súd neakceptoval argumentáciu vedľajšieho účastníka, že vstúpil do konania iba ohľadne zmluvnej pokuty vo výške 70 eur. Vedľajší účastník vstupuje do konania kedykoľvek od okamihu jeho začatia až do vyhlásenia rozsudku súdu druhého stupňa a zúčastňuje sa konania popri hlavných účastníkoch.

Vzhľadom na uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.